

PIERWSZY ROK MSN-U W NOWEJ SIEDZIBIE

Rok 2025 w Muzeum Sztuki Nowoczesnej w Warszawie będzie czasem wielu wystaw – w tym obszernej prezentacji kolekcji. Tradycyjnie i zgodnie z misją instytucji towarzyszyć im będą liczne wydarzenia: oprowadzania, spotkania, performansy, warsztaty czy zajęcia edukacyjne dla dzieci, młodzieży i dorosłych, a także dopełniające wystawy pokazy filmowe w KINOMUZEUM. Drzwi pierwszych galerii otworzą się dla publiczności już 10 stycznia, kiedy po raz kolejny Muzeum gościć będzie wystawę *REFUGEES WELCOME*. Do zobaczenia w MSN-ie!

Otwartą 25 października 2024 roku nową siedzibę Muzeum Sztuki Nowoczesnej w Warszawie odwiedziło już ponad 300 000 widzów. Po intensywnym czasie inauguracyjnych wydarzeń i przywitania budynku, który mieści się przy ulicy Marszałkowskiej 103, Muzeum rozpoczęło realizację planowanych od dawna wystaw, zarówno tych obszernych, zajmujących całe galeryjne piętra, jak i mniejszych, organizowanych w bezpłatnej Galerii A, znajdującej się na parterze.

Od lat czekaliśmy na rok 2025. Dwa galeryjne piętra, słynna już klatka schodowa oraz niezmiennie dostępny dla wszystkich parter otwierają przed całym zespołem Muzeum zupełnie nowe możliwości. To dla działającego od dwudziestu lat MSN-u historyczna zmiana, która pozwoli zintensyfikować prace i zaproponować publiczności o wiele bogatszy, wzajemnie się uzupełniający i przenikający program wystaw i towarzyszących im wydarzeń, od spotkań w audytorium, przez oprowadzania, po KINOMUZEUM. Zwielokrotnia się skala działania, ale MSN pozostaje sobą – miejscem, które oddaje głos osobom artystycznym, miejscem otwartym, edukującym, komentującym i upominającym się o innych – mówi Joanna Mytkowska, dyrektorka MSN-u.

WYSTAWA KOLEKCJI

21 lutego dla publiczności otworzy się *Wystawa niestała. 4 × kolekcja*. Będzie to pierwsza w tej skali prezentacja budowanych przez niemal dwie dekady zbiorów własnych MSN-u, które uzupełnione zostaną o znaczące dzieła sztuki z kolekcji innych instytucji i osób prywatnych. Na kolekcję Muzeum składają się prace i dokumenty będące świadectwem zmian, jakie zachodziły w sztukach wizualnych w ostatnich siedmiu dekadach zarówno w Polsce, jak i na świecie. Zebrane dzieła wyrażają różnorodność mediów i artystycznych postaw, obrazują dynamikę uczestnictwa artystów i artystek w życiu społecznym, obiegu informacji i rozwoju nowych technologii. Kolekcja MSN-u to również archiwa artystyczne oraz Filmoteka Muzeum – liczący kilkaset tytułów zbiór filmów.

Wystawa składać się będzie z czterech części, przygotowanych przez zespół kuratorski i pozwalających zobaczyć prezentowane prace za pomocą rozpoznawalnych terminów z historii sztuki, jak pop-art, socrealizm czy abstrakcja. Zaproponowanie kilku perspektyw będzie też otwartym zaproszeniem publiczności do szukania własnych ścieżek poznawania kolekcji. Jak mówi Joanna Mytkowska, dyrektorka MSN-u: *dzieła sztuki i dialog między nimi a światem zewnętrznym nieustannie otwierają pole do powstawania nowych znaczeń, które pomagają opisywać świat, w jakim żyjemy.*

Wędrowka przez wystawę rozpocznie się od zbioru dzieł związanych z zaangażowaniem politycznym i marzeniami o zbudowaniu lepszego świata dzięki sztuce. W drugiej części znajdują się prace będące wynikiem fascynacji kulturą popularną, reklamą i projektowaniem, uwodzące serce i oko. Kolejny rozdział to sztuka oparta na bezkompromisowej wyobraźni, czerpiąca z wielu tradycji: sztuki ludowej, nieprofesjonalnej, rdzennej, praktyk artystycznych rozkwitających poza centrami i ich

regułami. W ostatniej części prezentacji powraca pytanie o granice sztuki, jej niezależność od innych systemów wiedzy i wytworów kultury, szczególnie w kontekście rozpadu i destrukcji świata, jaki znamy.

Na *Wystawie niestałej* publiczność zobaczy ponad 130 dzieł powstałych pomiędzy latami pięćdziesiątymi XX wieku a współczesnością. Dzieła z kolekcji MSN-u zaprezentowane zostaną w galeriach na 1. i 2. piętrze budynku. Poprzednia przeglądowa wystawa kolekcji odbyła się w MSN-ie w 2013 roku. *Wystawa niestała. 4 × kolekcja* dostępna będzie dla zwiedzających przez ponad pół roku. W skład zespołu przygotowującego wystawę wchodzi: Sebastian Cichocki, Tomasz Fudala, Magda Lipska, Szymon Maliborski, Łukasz Ronduda i Natalia Siewicz.

SZTUKA KOBIET

Rok 2025 zamknie wystawienniczo projekt o roboczym tytule *Kobiety na Placu*. Będzie to obszerna, przekrojowa prezentacja sztuki kobiet, która wypełni całe 1. piętro budynku Muzeum. Jej celem, obok zaprezentowania bogactwa i różnorodności twórczości artystek, jest pokazanie siły tkwiącej w nowym podejściu do historii sztuki, które domaga się sprawiedliwości, oddania głosu „niewidzialnym” i prowadzi do rewizji tak zwanego kanonu. Na wystawie zostaną zaprezentowane zarówno dzieła najnowsze, jak i obrazy artystek renesansowych, barokowych i dziewiętnastowiecznych. Będzie to projekt złożony z wielu niezależnych głosów, bogatej mozaiki perspektyw twórczej aktywności kobiet: od aktywistycznej po historyczno-sztuczna, badającą specyficzny język form stworzonych przez artystki. Ekspozycja ta będzie podważać przyjęty pogląd, że kobiety artystki przed XX wiekiem były rzadkimi wyjątkami. Pokaże, że choć często niedoceniane i działające wbrew różnym zakazom społecznym, kobiety nieustannie realizowały swoją twórczą misję: wykorzystywały artystyczne działania, aby potwierdzić swoją obecność i unikalne doświadczenia życiowe.

Najobszerniejszą część wystawy, poświęconą sztuce kobiet od XVI wieku do dziś, przygotowuje wybitna kuratorka i historyczka sztuki Alison Gingeras, znana publiczności MSN-u chociażby z cieszącej się ogromnym zainteresowaniem wystawy Aleksandry Waliszewskiej *Opowieści okrutne*. Ponadto publiczność Muzeum odwiedzi w ramach tego projektu niezależne wystawy kapsułowe autorstwa badaczek i kuratorek Julii Bryan-Wilson, Michaliny Sablik i Very Zalustakayej, Karoliny Gembarry oraz Wiktorii Szczupackiej.

KIJOWSKIE BIENNALE

Jesienią w nowym budynku MSN-u otworzy się również wystawa w ramach 6. Kijowskiego Biennale. W związku z wojną Biennale realizowane jest zarówno w Kijowie, jak i w postaci gościnnych prezentacji w Europie. Najbliższa edycja przygotowana zostanie przez konsorcjum kuratorskie składające się z członków L'Internationale – konfederacji europejskich muzeów i organizacji sztuki, do których należy również MSN. Edycja ta poświęcona jest refleksji nad trwającymi wojnami i okrucieństwami popełnionymi przez imperializmy, kolonializmy i faszyzmy dnia dzisiejszego, zarówno w Ukrainie, jak i na Bliskim Wschodzie. W galeriach MSN-u będzie można zobaczyć prace pochodzące m.in. z krajów postsowieckich, poświęcone artystycznej i społecznej awangardzie, których autorzy i autorki wykorzystują wizjonerską moc sztuki, by zmieniać rzeczywistość. Wystawa będzie też rozliczeniem przeszłości, między innymi stworzonego na Zachodzie pojęcia „rosyjskiej awangardy”, i jej przepisaniem na awangardę multietniczną i multikulturową – publiczność zobaczy jej wspaniałe przykłady przywiezione z kijowskich muzeów, w tym słynną „platynową kolekcję” pochodzącą z Kompleksu Kulturalno-Artystycznego i Muzealno-Narodowego „Mystetskyi Arsenal”.

PARTER MUZEUM I OTWARTA GALERIA A

W piątek 7 lutego, w znajdującej się na parterze Galerii A, otworzy się pierwsza wystawa czasowa, którą z kuratorem Jakubem Depczyńskim przygotowuje artystyczno-badawcza grupa Zakole. Od kilku lat eksploruje ona, dokumentuje i upowszechnia wiedzę na temat Zakola Wawerskiego – położonego

nieopodal centrum stolicy mokradła, obejmującego malownicze, w większości niedostępne bagno oraz rozległe łąki. Zgromadzone na wystawie prace artystyczne oraz materiały dokumentalne i badawcze przedstawia publiczności nowe sposoby opowiadania i doświadczania tego trudnego, a zarazem fascynującego warszawskiego miejsca. Wystawa poruszy kwestie m.in. kryzysu klimatycznego, adaptacji miejskich aglomeracji do zmiany klimatu, pozaludzkich mieszkańców miast oraz rodzajów wiedzy, jakie może wytwarzać i przekazywać sztuka.

Prezentacja grupy Zakole jest pierwszą z wystaw w niebiletowanej przestrzeni galerii na parterze, które dedykowane będą praktykom kolektywów i oddolnych inicjatyw. W roku 2025 zobaczymy tam również prezentację działalności krakowskiej inicjatywy Skład Solny, która od lat 90. funkcjonuje jako niezależny kolektyw kulturalny i artystyczny. W ramach wystawy artyści, rzemieślniczki, aktywiści i badaczki związane ze Składem zaprezentują prace artystyczne oraz dokumentację kilku dekad działalności tego wyjątkowego miejsca.

Wiosną i latem w Galerii A kolejną edycję będzie miał również program artystyczno-edukacyjny „Formy podstawowe”, zatytułowany *Muzeum jako szkoła*. Nadchodząca odsłona będzie miała szczególny charakter, bo po raz pierwszy rozpocznie się i zakończy w nowym gmachu MSN-u jako wystawa performatywna. Złożą się na nią prace dzieci oparte o kolejne projekty artystyczne mające charakter tak zwanych instrukcji do wykonania. Poza tym na wystawę trafią prace z wcześniejszych edycji „Form podstawowych”, efekty warsztatów z publicznością oraz wybrane przez dzieci dzieła z kolekcji MSN-u.

Program „Formy podstawowe” jest przygotowany przez zespół kuratorski w składzie: Helena Czernecka i Sebastian Cichocki. Powstaje we współpracy z Fundacją EFC. W 2024 roku prezentowany był na 3. Biennale w Tajlandii, w tym samym roku zdobył drugą nagrodę w kategorii „Procesy twórcze” podczas gali wręczenia Warszawskiej Nagrody Edukacji Kulturalnej oraz był nominowany do międzynarodowej nagrody Outstanding Museum Practice Award, przyznawanej przez CIMAM, globalną sieć ekspertów w dziedzinie muzeów sztuki nowoczesnej i współczesnej.

Pomiędzy 16 maja a 8 czerwca na parterze Muzeum zaprezentowana zostanie wystawa zatytułowana *Republika Cyników*. Będzie to kolejny rozdział programu przygotowanego wraz z wiedeńską Kolekcją Kontakt – pierwszy odbył się podczas otwarcia MSN-u w październiku 2024. Składać się ona będzie z kilku części, przede wszystkim działań performatywnych wpisanych w muzealną klatkę schodową, gdzie prezentowane będą dzieła takich twórców jak Anna Daučíková, Cezary Bodzianowski, Teresa Murak czy Katalin Ladik. W KINOMUZEUM odbędą się pokazy filmów wybranych z Kolekcji Kontakt i Filmoteki MSN-u, prezentujące historię eksperymentalnych i kontrkulturowych aspektów performansu w latach 60. i 70., a także z czasu po transformacji ustrojowej. W przestrzeniach wystawienniczych, w relacji do prac z kolekcji Muzeum Sztuki Nowoczesnej w Warszawie, odtworzone zostaną też performansy oparte na historycznych i współczesnych instrukcjach i partyturach. Autorem prezentacji w MSN-ie jest Pierre Bal-Blanc, niezależny kurator i pisarz. Istniejąca od ponad 20 lat Kolekcja Kontakt koncentruje się na sztuce z Europy Środkowej, Wschodniej i Południowo-Wschodniej.

PARTER MUZEUM. PROGRAM PUBLICZNY, EDUKACYJNY, WYDAWNICTWO ORAZ KINO

Wraz z wystawami Muzeum tradycyjnie planuje realizację ponad 3 tysięcy towarzyszących im wydarzeń, zarówno w ramach programu publicznego, jak i programów edukacyjnych. Złożą się na nie projekty realizowane w nowym gmachu, a także te znane już mieszkańkom i mieszkańcom Warszawy od wielu lat: działalność w Szuminie czy w Parku Rzeźby na Bródnie. W każdym tygodniu MSN zapraszać będzie do swojej siedziby na kolejne oprowadzania i warsztaty. Realizowany będzie program rodzinny, odbędą się wydarzenia towarzyszące konkretnym wystawom oraz te realizowane w ramach współpracy ze społecznościami zgromadzonymi wokół Muzeum czy oparte o rekomendacje przedstawione przez Społeczną Radę Programu Publicznego Muzeum.

Z różnorodnej oferty edukacyjnej Muzeum skorzystało w 2024 roku ponad 16 tysięcy osób, w tym niemal 7 tysięcy uczniów i uczennic przedszkoli, szkół podstawowych i ponadpodstawowych. Programy skierowane do szkół, rodzin, młodzieży, dorosłych oraz osób z niepełnosprawnościami przyciągnęły uczestników w każdym wieku, podkreślając ważną rolę edukacji w działalności Muzeum. Warto podkreślić, że edukacyjną nowością w 2025 roku będą warsztaty architektoniczne, podczas których uczestnicy będą zgłębiać tajniki architektury jako formy sztuki, a także aktywne oprowadzania – interaktywne spotkania poświęcone dziełom z kolekcji. Kolejnym ważnym wydarzeniem będzie premiera edukacyjnej książki dla dzieci, której bohaterami staną się dzieła z kolekcji MSN-u, zapraszając najmłodszych w inspirującą podróż po świecie sztuki.

Od pierwszego dnia otwarcia nowego budynku na jego parterze działa M Sklep, gdzie odwiedzający mogą kupić między innymi książki wydawane przez Muzeum. W roku 2025 będą to zarówno katalogi towarzyszące głównym wystawom, jak i dodatkowe publikacje tematyczne. W planach jest między innymi przywołana już pierwsza książka dla dzieci, wydana nakładem Wydawnictwa MSN-u, a także *Nie-ludscy aktorzy miejskiej transformacji. Projekty artystyczne a przemiany przestrzeni miejskiej Warszawy* Joanny Erbel, prezentująca znane prace artystyczne, które stały się częścią krajobrazu stolicy czy *Kosmos* – rozmowa z rzeźbiarzem Andy Rottenberg i Mirosławem Bałki.

Wystawom w Muzeum towarzyszyć będzie program filmowy realizowany w KINOMUZEUM. To nowe miejsce na mapie warszawskich kin, gdzie filmy niezależne i eksperymentalne spotkają się z najciekawszymi zjawiskami głównego nurtu. Publiczność może oglądać tam europejski *arthouse*, kino gatunkowe, filmy artystek i artystów, dokumenty i animacje. W 2025 roku zaplanowano liczne spotkania z twórcami i twórczyniami, a także rozmowy o sztuce filmowej z ekspertkami i ekspertami działającymi zarówno w obszarach teoretyczno-filmoznawczych, jak i praktycznych. Obecne w programie kina będą też bogate zbiory filmowe Muzeum, archiwa czy kolekcje poszczególnych artystów i artystek. Muzealne kino będzie też kontynuowało wieloletnie współprace z festiwalami filmowymi czy kolektywami artystycznymi, jednocześnie tworząc kolejne kolaboracje.

Szczególnym wydarzeniem 2025 roku w Muzeum Sztuki Nowoczesnej w Warszawie będzie festiwal realizowany we współpracy z The Wapping Project. W ramach *UK/Poland Season 2025*, którego organizatorami są British Council, Instytut Adama Mickiewicza oraz Instytut Kultury Polskiej w Londynie, MSN wraz z brytyjską platformą Wapping Project przygotowują cykl wydażeń poświęconych relacji sztuki i dźwięku. W programie, którego kulminacja planowana jest na dni 26–29 czerwca, wezmą udział polskie i brytyjskie artystki pracujące z dźwiękiem i łączące go z innymi mediami. Interwencje muzyczne, koncerty, audycje, seanse filmowe i rzeźby dźwiękowe pozwolą publiczności na eksplorację budynku Muzeum i wystawy kolekcji od niecodziennej strony. W programie udział wezmą między innymi: Elaine Mitchener, Barbara Kinga Majewska, Chu-Li Shewring, Aleksandra Słyż, Una Lee czy Antonina Nowacka.

REFUGEES WELCOME PIERWSZĄ WYSTAWĄ W 2025 ROKU

Tymczasem w piątek 10 stycznia 2025 Muzeum Sztuki Nowoczesnej w Warszawie wraz z Towarzystwem Przyjaciół Muzeum będzie już po raz 8. gościć wystawę *REFUGEES WELCOME: osoby artystyczne na rzecz osób z doświadczeniem migracji i uchodźstwa*. Wystawa prezentuje prace przekazane na aukcję charytatywną, która odbędzie się 19 stycznia. Wystawa i aukcja są solidarnościowymi gestami, za pomocą których środowisko artystyczne wspiera osoby w sytuacji uchodźczej. Na przygotowanej przez Jagnę Lewandowską ekspozycji będzie można obejrzeć prace między innymi: Jana Dobkowskiego, Dominiki Kowyni, Jarosława Flicińskiego, Marioli Przyjemskiej czy Joanny Piotrowskiej. Tradycyjnie już zebrane pieniądze zasilą dwa programy od lat skutecznie prowadzone przez Fundację Ocalenie: Refugees Welcome Polska i Centrum Pomocy Cudzoziemcom. Dzięki hojności artystek i artystów oraz osób licytujących tylko w ubiegłym roku Fundacja Ocalenie pomogła 15 000 osób, które przebyły długą i ciężką drogę.

Nowy budynek Muzeum Sztuki Nowoczesnej w Warszawie jest dostępny dla każdego. Otwarty i bezpłatny parter, gdzie działa księgarnia, Galeria A czy audytorium to miejsce realizacji programu publicznego – spotkań integrujących różne inicjatywy, instytucje kultury, NGO-sy oraz środowiska twórcze. To przestrzenie, które każdego dnia Muzeum dzieli z mieszkańcami i mieszkańcami Warszawy. MSN kontynuuje działania służące udostępnianiu sztuki osobom z różnymi potrzebami, realizuje między innymi warsztaty i oprowadzania z tłumaczeniem na PJM dla osób g/Głuchych, z wykorzystaniem tyflografik i audiodeskrypcji dla osób z niepełnosprawnością wzroku, natomiast z myślą o osobach w spektrum autyzmu Muzeum od lat oferuje we wtorki tzw. ciche godziny. Do muzeum można wejść z psem przewodnikiem. Bilety do położonych na pierwszym i drugim piętrze galerii wprowadzone zostaną 21 lutego 2025 roku, w dniu otwarcia wystawy kolekcji Muzeum. Będzie to jednocześnie zwieńczenie inauguracji nowej siedziby Muzeum Sztuki Nowoczesnej w Warszawie, które po raz pierwszy otworzyło się dla publiczności pod koniec października 2024 roku.

instytucja kultury
miasta stołecznego
Warszawy

PARTNERZY STRATEGICZNI MUZEUM

INVEST
KOMFORT

MECENAS MUZEUM I KOLEKCJI

PARTNERZY MUZEUM

PARTNER EDUKACJI

PARTNER PRAWNY

PARTNER WYSTAWY

PATRONI MEDIALNI

